

Pöytäkirja

27.9.2024

VN/29701/2023
VN/29701/2023-VM-24**Yleishyödyllisten yhteisöjen rahoituksen ja toiminnan kehittämisen parlamentaarinen neuvottelukunta; kokous 4/2024**

Aika	Tiistai 24.9.2024 klo 9.30–11.00
Paikka	Eduskunta, kokoushuone A-kabinetti 1&2 ja teams
Jäsenet	Laura Huhtasaari, Perussuomalaisten eduskuntaryhmä, puheenjohtaja Milla Lahdenperä, Kokoomuksen eduskuntaryhmä, varapuheenjohtaja Joonas Räsänen, Sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä, (kohta 6) Hiikka Kemppi, Keskustan eduskuntaryhmä Inka Hopsu, Vihreä eduskuntaryhmä (teams, kohdat 5-7) Minja Koskela, Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä Mikko Ollikainen, Ruotsalainen eduskuntaryhmä Mika Poutala, Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä Harry Harkimo, Liike nyt -eduskuntaryhmä
Pysyvät asiantuntijat	Rosa Meriläinen, Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry Ulla Kiuru (Kiukaksen sijaisena), SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry Minna Mäenpää, Suomen Hippos ry Ilmari Nalbantoglu, Suomalaiset kehitysjärjestöt Fingo ry Anna Munsterhjelm, Suomen nuorisovaltuuston kattojärjestö Allianssi ry (teams, kohta 5-) Toni Ahva (Susiluodon sijaisena), Suomen Olympiakomitea ry Sami Syrjämäki, Tieteellisten seurain valtuuskunta
Sihteerit	Tuula Lybeck, valtiovarainministeriö Leena Rantala, valtiovarainministeriö Mari Karikoski, opetus- ja kulttuuriministeriö Hannu Tolonen, opetus- ja kulttuuriministeriö Carita Murto, sosiaali- ja terveysministeriö (STEA) Tuija Laukkanen, maa- ja metsätalousministeriö, sihteeri (teams)

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.vm@gov.fi

PÖYTÄKIRJA

1 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Huhtasaari avasi kokouksen.

2 Läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja totesi läsnäolijat.

3 Esityslistan hyväksyminen

Päätös: Hyväksyttiin 16.9.2024 päivätty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

4 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Päätös: Hyväksyttiin 4.6.2024 päivätty pöytäkirja. (Liite 1)

5 Neuvottelukunnan jäsenmuutos

Ruotsalaista eduskuntaryhmää edustavana varajäsenenä toimineen kansanedustaja Joakim Strandin siirryttyä ministeriksi neuvottelukunnan varajäseneksi on valtiovarainministeriön päätöksellä nimetty kansanedustaja Christoffer Ingo. Ruotsalaisen eduskuntaryhmän varsinaisena jäsenenä jatkaa kansanedustaja Mikko Ollikainen. (Liite 2)

Päätös: Merkittiin valtiovarainministeriön päätös tiedoksi.

6 Valtionavustuksilla aikaansaattava toiminta

Tuula Lybeck esitteli Tutkiavustuksia.fi-palveluun tietojen toimittamisvelvoitteen voimaantumisen jälkeen kertynyttä tietoa. Lybeck esitteli myös syksyn aikana toteutettavan pilottiselvityksen. Siinä STEA ja opetus- ja kulttuuriministeriön tuottavat tietoa, jonka perusteella pyritään saamaan kokonaisnäkymää avustuksilla aikaansaattavasta toiminnasta ko. toimialoilla.

Neuvottelukunnalta pyydettiin näkemyksiä mahdollisista muista selvitykseen koottavista asioista. (Liite 3)

Asiasta käytiin keskustelu. Todettiin, että rahoitetun toiminnan mittaamiseen liittyy haasteita, mutta työpaikkojen määrän vähentyminen leikkausten johdosta olisi mahdollista ja tärkeää selvittää. Lisäksi tuotiin esille parhaillaan lausunnolla olevaan kulttuuripoliittikan selontekoon kirjatut tavoitteet, joita voisi peilata rahoitusjärjestelmään. Vastaavaa tarkastelua on tehtävissä myös liikuntapoliittisesta selonteosta. Tieteen puolella kerätään paljon tietoa ja on mittareita, joita voisi hyödyntää. Myös sote-puolelta tietoa on kattavasti STEA:lla. Lähtökohtana on talousarviossa määritellyt vaikutavuustavoitteet, jotka ohjaavat rahoitusten kohdentamista.

Todettiin, että pysyvillä asiantuntijoilla on tärkeitä näkökulmia työhön liittyen. Ehdotettiin, että sihteeristö ja asiantuntijat kävisivät yhteisen neuvonpidon ennen selvityksen käynnistymistä ja ehdotus sai kannatusta.

Päätös: Merkittiin tiedoksi asia ja käyty keskustelu.

7 Avustuskäytänteiden uudistaminen

Leena Rantala esitteli valtionavustuskäytänteiden uudistamiseksi asetettavan jaoston toimeksiantoa. Käytänteiden uudistaminen rajautuu hallituksen kehysriihen pöytäkirjanmerkintöjen mukaisesti yleishyödyllisiin yhteisöihin ja yleisavustuksiin.

Neuvottelukunnalta pyydettiin evästystä käynnistettävään uudistamistyöhön. (Liite 4)

Asiasta käytiin keskustelu. Todettiin, että järjestöpuolella on turhautumista kehittämistyön tuloksiin liittyen ja tässä työssä pyrkimyksenä on konkreettisesti saada aikaan yhdenmukaisuutta ja hallinnon keventämistä. Erilaisia kehittämistoimenpiteitä on ehdotettu tehty ja on käynnissä, mutta niitä ei ole saatu juurrutettua laajemmin. Todettiin myös, että hankeavustukset ovat usein poliittisia päätöksiä ja joillakin hallinnonaloilla

on säädöspohjaista esim. se, ketkä ovat kelpoisia hakemaan valtionavustusrahoitusta. Todettiin olevan mahdollista, että käytänteiden tarkastelussa nousee esille myös lainsäädännön kehittämistarpeita.

Monivuotisten avustusten (esim. kaksivuotiset yleisavustukset) mahdollistaminen koettiin erittäin tärkeänä ja esim. sen mahdollistaminen, että rahoitusta voisi käyttää vuodenvaihteen yli. Asiassa tulee käydä läpi budjettitekniset kysymykset.

Keskusteltiin rahoituksen vuosikellon uudistamisesta. Rahoituksen haku- ja myöntämismprosessia tulisi aikaistaa tai mahdollistaa muilla ratkaisuilla, että rahoituspäätökset olisivat rahoituksen saajilla heti vuoden alussa. Todettiin, että prosessin aikaistamisen ei pitäisi olla ongelma nykysäännösten puitteissa.

Uudistustarpeina nostettiin esille myös varainhankinnan helpottaminen ja lahjoitusvähennoysoikeuden ala. Myös raportointivelvollisuuksien keventäminen sekä monikanavaisuuden vähentämiseen liittyvä kohdennettujen yleisavustusten vähentäminen saivat kannatusta.

Tuottiin esille, että on tärkeää ottaa huomioon eri kokoiset järjestöt ja yleisavustukset. Todettiin myös, että on tärkeää panostaa Valtiokonttorin digitaalisten valtionavustuspalvelujen kehittämiseen ja tekoälyn hyödyntämiseen tietojen käsittelyssä. Sujuvasta hallinnointiprosessista nähdään potentiaali hallinnollisen taakan vähenemiseen.

Päätös: Neuvottelukunta kannusti avustuskäytänteiden uudistamiseen. Merkittiin tiedoksi käyty keskustelu.

8 Ajankohtaiset kehittämistoimet

Tuula Lybeck esitteli muut valtionavustuksiin liittyvät ajankohtaiset kehittämistoimet. (Liite 5)

Asiasta käytiin keskustelu. Päällekkäisten hakujen tunnistaminen syksyn aikana toteutettavassa haeavustuksia.fi-analyysissä koettiin tärkeänä. Esille nousi, että kulttuuripuolella on jo tehty hyvää työtä päällekkäisten avustusten vähentämisessä.

Pohdittiin myös, miten hakijat saataisiin hakemaan rahoitusta aikaisemmin, eikä aivan viime hetkillä ennen hakuajan päättymistä, jolloin hakemiseen voi sisältyä myöhästymisriski. Valtiokonttorikin on digitaalisten palvelujen ylläpitäjänä tunnistanut riskitilanteita. Välillä on kyse siitä, että hakija ei ole hoitanut Suomi.fi-valtuuksia ajoissa kuntoon, mutta muitakin viime hetken tilanteita on yllättävän paljon. Todettiin, että tietojärjestelmä ei voi auttaa siinä, että hakijat hakevat ajoissa. Kuitenkin esim. aktiivista tiedottamista voidaan lisätä.

Päätös: Merkittiin tiedoksi asia ja käyty keskustelu.

9 Neuvottelukunnan kokoussuunnittelu

Tuula Lybeck esitteli syksyille 2024 ja vuodelle 2025 neuvottelukunnassa käsiteltäväksi suunniteltuja asioita. Käytiin keskustelu niistä ja mahdollisista kokouuskäytänteiden muutostarpeista.

Neuvottelukuntaa pyydettiin tuomaan esille asioita, joita toivotaan käsiteltäväksi neuvottelukunnassa. (Liite 6)

Asiasta käytiin keskustelu. Tiistaiamu on edelleen paras ajankohta, mutta siinäkin haasteena on useiden kokousten päällekkäisyys. Teams-kutsu eduskunnassa pidettävien lähikokouksen ohella koettiin hyvänä käytäntönä. Sovittiin, että marraskuulle kalenteroitu kokous perutaan ja syksyllä pidetään 3.12 kokous. Vuonna 2025 järjestetään kaksi kokousta kevätkaudella ja kaksi syyskaudella.

Kokouksissa käsiteltävien asioiden määrä tulisi olla rajattu, jotta ne ehditään valmistella ja käsitellä riittävän perusteellisesti. Esille tuli myös se, että olisi hyvä löytää ryhmään edustajat, jotka ovat aidosti kiinnostuneita tämän neuvottelukunnan asioista.

Päätös: Merkittiin tiedoksi asia ja käyty keskustelu.

10 Muut asiat

Ei muita asioita.

11 Seuraavat kokoukset

Parlamentaarisen neuvottelukunnan seuraava kokous:

3.12.2024 klo 9.30-11.30.

12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00.

Liitteet

Liite 1 Pöytäkirja 3-2024

Liite 2 Päätös neuvottelukunnan jäsenmuutoksesta

Liite 3 Valtionavustuksilla aikaansaatava toiminta - pilottiselvitys STEAn ja OKMn toimialoilta

Liite 4 Avustuskäytänteiden uudistaminen

Liite 5 Ajankohtaista kehittämistoimista

Liite 6 Neuvottelukunnan kokoussuunnittelu

Jakelu

Yleishyödyllisten yhteisöjen rahoituksen ja toiminnan kehittämisen parlamentaarinen neuvottelukunta

Tiedoksi

Hankeikkuna